

Maatschappelijke Agenda Katwijk

Beleidsopdracht Ondersteuning bij geldzorgen en/of schulden

Inleiding	
De Maatschappelijke Agenda Katwijk	<p>In Katwijk willen we dat iedereen mee kan doen in de samenleving. Daarvoor is het belangrijk dat we samenwerken. We staan voor elkaar klaar, luisteren naar elkaars signalen en bieden een vangnet voor mensen die het (even) niet alleen kunnen. De gemeente, inwoners en maatschappelijke organisaties slaan de handen ineen om dit voor elkaar te krijgen. In de Maatschappelijke Agenda (de MAG) heeft de gemeente Katwijk beschreven wat de doelen zijn voor de volgende drie thema's:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Sterke, sociale en leefbare wijken: Inwoners van Katwijk nemen deel- en dragen bij aan de maatschappij2. Opgroeien en ontwikkelen: In Katwijk krijgen kinderen en jongeren optimale kansen.3. Gezond en actief leven: Inwoners van Katwijk hebben een gezonde en actieve levensstijl. <p>Met de MAG beogen we een andere manier van denken en werken. Het uitgangspunt van de MAG blijft dat we beginnen met het stellen van doelen, maar dat we resultaten meten om naar de maatschappelijke ontwikkelingen te kijken. Daarbij hebben we niet alleen oog voor de prestaties, maar richten we ons op de inspanning die we in samenwerking met elkaar leveren.</p>
Hoofdoopgave	<p>Sterke, sociale en leefbare wijken</p> <p>Leven in sterke, sociale en leefbare wijken bevordert de sociale samenhang, gaat eenzaamheid tegen en zorgt ervoor dat inwoners zich kunnen ontwikkelen. Daarmee hebben sterke, sociale en leefbare wijken verschillende kanten. We willen graag dat mensen basisvaardigheden beheersen, genoeg inkomen hebben en voor zichzelf en anderen zorgen. Daarnaast gaat het in deze wijken ook over culturele ontwikkeling, omdat dit gezondheid en algemeen welbevinden bevordert. Sterke, sociale en leefbare wijken gaat tot slot over goed met elkaar omgaan en elkaar accepteren. Binnen deze opgave streven we naar een lokale samenleving waarin iedereen mee kan doen.</p>

Achtergrondinformatie

Algemene achtergrondinformatie gemeente Katwijk	<p>Geldzorgen en/of het hebben van schulden kan iedereen overkomen. Ook in de gemeente Katwijk hebben inwoners te maken met geldzorgen, (problematische) schulden of leven inwoners rondom de armoedegrens. O.a. door de corona-, energie en wooncrisis is het aantal inwoners dat moeite heeft met rondkomen toegenomen en staat de bestaanszekerheid onder druk.</p> <p>Het aantal volwassenen (19-64 jaar) dat aangeeft enige of grote moeite te hebben om rond te komen ligt in Katwijk in 2022 op 20%. In 2022 geeft 9% van de 65-plussers aan enige of grote moeite te hebben om rond te komen. 4,5% van de inwoners van Katwijk komt rond van een inkomen onder de armoedegrens. Deze inwoners ervaren stress, eenzaamheid en uitsluiting. Het aantal inwoners met financiële- en betalingsproblemen is in de afgelopen periode gestegen. Naar schatting heeft ongeveer de helft van de mensen met betalingsachterstanden ook moeite met lezen en schrijven. Daarnaast zien we dat een deel van de inwoners om verschillende redenen geen gebruik maakt van bestaande regelingen.</p> <p>Inwoners die moeite hebben met het regelen van hun financiën, kunnen daarbij laagdrempelige financiële en administratieve hulp gebruiken. Dit betekent hulp op het gebied van geld (o.a. administratie), in combinatie met professionele hulp. Omdat mensen zich schamen voor hun geldproblemen is de drempel om hulp te vragen vaak groot.</p> <p>Katwijk kent inwoners met diepe schulden. Zij kunnen een beroep doen op het Budget Informatie Punt (BIP) voor het regelen van de schulden. Een schuldentraject is vaak lang en zwaar. Het valt daarom niet mee om zo'n traject vol te houden, omdat er veel wettelijke regels zijn waaraan je moet voldoen. In Katwijk zijn er vrijwilligers die deze inwoners hierbij helpen.</p>
Toekomstige ontwikkelingen	<p>Het aantal huishoudens in armoede daalt de laatste jaren, ondanks de stijging van de energieprijzen in de afgelopen jaren. Dit komt door de tijdelijke steunmaatregelen (o.a. energietoeslag en prijsplafond) en structurele maatregelen (verhoging minimumloon, huurtoeslag) vanuit het Rijk. Tegelijkertijd krijgen we ook signalen vanuit maatschappelijke organisaties dat er meer inwoners aankloppen voor hulp- en ondersteuning op het gebied van geldzorgen en/of schulden. De vraag is vaker complex en financiële zorgen staan niet op zichzelf. In de toekomst wordt verwacht dat steeds meer inwoners ondersteuning bij geldproblemen en (problematische) schulden nodig hebben. Vrijwillige ondersteuning biedt uitkomst.</p> <p>Oudere mensen die langer zelfstandig wonen, zullen vaker hulp nodig hebben bij het (digitaal) regelen van geldzaken en hun administratie. Daarnaast zien we voor de toekomst een ontwikkeling naar meer digitalisering, bijvoorbeeld door de komst van digitaal bankieren, betaalapps en rekeningen die via de mail verstuurd worden. Door de toenemende complexiteit van de samenleving kan niet iedereen deze ontwikkelingen bijbenen en zich zelfstandig redden. Dit geldt voor zowel jong als oud.</p>

	<p>Bij het bestrijden van geldzorgen, armoede en schulden gaat het om vertrouwen, het bespreekbaar maken van het onderwerp, het signaleren van de problematiek en het bieden van de juiste hulp en ondersteuning per inwoner. Hierbij is aandacht voor huishoudens met kinderen, die opgroeien in armoede.</p>
<p>Gewenste situatie</p>	
<p>Inhoud van de opdracht</p>	<p>Om de toekomstige ontwikkelingen het hoofd te kunnen bieden wordt de nadruk in deze opdracht gelegd op verschillende trajecten en verschillende groepen binnen de gemeente Katwijk. Elke inwoner is anders en heeft andere hulp nodig. Het bereiken van alle doelgroepen (jong/oud, autochtoon/allochtoon etc.) is van belang bij de ondersteuning en de aanpak van geldzorgen.</p> <p>De opdracht bestaat uit:</p> <p>1. <u>Bieden van administratieve en financiële ondersteuning (individueel)</u></p> <p>We willen inwoners op een laagdrempelige manier helpen bij het omgaan met geld en het verzorgen van administratie. Dit kan gaan om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Advies - Hulp bij het gebruik van tools zoals Geldfit of de Geldplannen van Startpunt Geldzaken - Hulp bij het aanvragen van regelingen of het organiseren van inloopsprekuren/voorlichting. <p>Zo willen we inwoners helpen om uit de geldzorgen te komen en hun financiële situatie beter te maken. Ook willen we hen helpen om geld over te houden of op een slimme manier te sparen, zodat er een buffer is bij (bijvoorbeeld) financiële tegenslagen. We willen inwoners helpen om hun geldzaken op orde te brengen om financieel zelfredzaam te zijn. We kijken daarbij niet alleen naar de financiële situatie. We hebben ook oog voor andere oorzaken, zoals het hebben van onvoldoende financiële vaardigheden, laaggeletterdheid of een licht verstandelijke beperking. We weten dat de doelgroep lastig te bereiken is. Schaamte en taboe speelt bij de doelgroep een grote rol. Om deze inwoners toch te kunnen bereiken en te zorgen dat ze weg naar de hulpinstanties weten te vinden, is een onderdeel van de uitvraag een aanpak om de doelgroep te bereiken.</p> <p>Binnen Katwijk bestaan meer voorzieningen om inwoners met geldzorgen en/of schulden individueel te ondersteunen. Het is belangrijk om hierin de samenwerking te zoeken en afspraken te maken over signalering en doorverwijzing van en naar ondersteuning. Uitgangspunt is dat de ondersteuning die wordt ingezet zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig is.</p> <p>2. <u>Bieden van begeleiding en coaching tijdens schuldentrajecten (individueel)</u></p> <p>Bij problematische (langdurige) schulden, is er een oplossing via het BIP, oftewel het Budget Informatie Punt. Deze instantie kan het traject van de Schuldhulpverlening inzetten, waarbij de hulpvrager wekelijks een bedrag krijgt om van rond te komen. Deze trajecten duren lang en zijn taai om vol te houden. Voor sommige mensen is het belangrijk dat ze hierin worden begeleid. Dit kan via de professionele weg (coaching op indicatie), of via het Wijkteam (algemeen maatschappelijk werk) voor de kwetsbare mensen met meerdere problemen. Maar vaker kan een vrijwilliger, een</p>

	<p>maatje die met de inwoner meedenkt, hulp bieden. Hierbij kan gedacht worden aan (jongeren) schulphulpmaatjes die inwoners bijstaan en motiveren om het tamelijk zware traject vol te houden.</p> <p>Ondersteuning bieden of doorverwijzen naar de juiste hulp moet dicht om de inwoner gebeuren. Bij beide onderdelen (1 en 2) gaat het om ondersteuning door vrijwilligers in de wijk. Enige mate van professionalisering (bijvoorbeeld door cursussen) is hierbij wel noodzakelijk. Het gaat immers om een kwetsbare doelgroep. Ook is het belangrijk dat de vrijwilliger het netwerk kennen en weten wat mogelijk is in de schuldhulpverlening. De vrijwilligers moet bijvoorbeeld kunnen inschatten wanneer er meer of professionele hulp nodig is. Dit moet aantoonbaar zijn, bijvoorbeeld door middel van een systeem van certificering.</p>
Doelgroep	<ul style="list-style-type: none"> –Inwoners van de gemeente Katwijk met geldproblemen en/of schulden –Inwoners die een traject bij het BIP volgen (specifiek voor opdrachtonderdeel 2)
Wat willen we bereiken: effecten, resultaten	<p>De maatschappelijke effecten van de ondersteuning bij geldzorgen:</p> <ul style="list-style-type: none"> –Meer inwoners ervaren regie over hun eigen leven –Minder mensen met (problematische) schulden –Minder uitval tijdens schuldtrajecten –Minder ongewenste maatschappelijke effecten (gezondheid, huiselijk geweld, sociaal isolement, opvoedingsproblemen) –Minder mensen leven in armoede –Meer mensen aan het werk –Meer mensen nemen deel en dragen bij aan de maatschappij
Evt. aandachtspunten/vraagstukken per thema of wijk/buurt	<p>De hulpvragen op het gebied van geldzorgen en/of schulden komen uit de hele gemeente Katwijk. Het is van belang om de ondersteuning dichtbij de inwoner te organiseren. Om inwoners te bereiken vragen we de aanvrager om o.a. in te zetten op plekken waar inwoners komen. Hierbij kan de samenwerking gezocht worden met werkgevers, scholen, huisartsen, bibliotheken, buurthuizen, geboortezorg en het Wijkteam.</p> <p>De toegang tot ondersteuning is vanaf 2020 ingericht vanuit het Wijkteam. Er is één toegang met één brede vraagverheldering aan het begin. Organisaties die inschrijven op deze opdracht werken samen en dicht tegen het Wijkteam aan.</p>

Uitgangspunten	
Samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> - De subsidieaanvrager voert zijn activiteiten samen met andere partners uit en pakt deze integraal op. De subsidieaanvrager werkt domein-overstijgend samen met niet voor de hand liggende partners, zoals de samenwerking tussen de formele en informele zorg of een publieke-private samenwerking. - De subsidieaanvragers die samenwerken, nemen samen een signalerende rol op zich, zodat de kwetsbare inwoners tijdig en op de juiste manier worden ondersteund. - In het plan van aanpak bij de aanvraag moet beschreven zijn hoe de samenwerking eruitziet, wat de rollen zijn en met wie de subsidieaanvrager samenwerkt bij het uitvoeren van zijn activiteiten.
Sociale acceptatie	<ul style="list-style-type: none"> - De subsidieaanvrager borgt het onderwerp sociale acceptatie bij het uitvoeren van de activiteiten. Het college verstaat onder sociale acceptatie dat iedereen in Katwijk zichzelf moet kunnen zijn en kunnen meedoen in de maatschappij, ongeacht achtergrond, godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, nationaliteit, gaardheid en burgerlijke staat. - In het plan van aanpak bij de aanvraag moet beschreven zijn hoe de subsidieontvanger sociale acceptatie borgt bij het uitvoeren van activiteiten. - De subsidieaanvrager organiseert één activiteit op het gebied van sociale acceptatie. Dit wordt duidelijk vanuit het plan van aanpak.
Toegankelijkheid	<ul style="list-style-type: none"> - De subsidieaanvrager borgt het onderwerp toegankelijkheid bij het uitvoeren van de activiteiten. Het college verstaat onder toegankelijkheid dat inwoners met een beperking (auditief, visueel, fysiek, verstandelijk of cognitief) mee kunnen doen in de maatschappij. De aanvrager houdt rekening met sociale, digitale en fysieke toegankelijkheid. - In het plan van aanpak bij de aanvraag wordt beschreven hoe de subsidieaanvrager toegankelijkheid borgt bij het uitvoeren van activiteiten. De subsidieaanvrager beschrijft ook in het plan hoe hij ervaringsdeskundigen betreft. - De subsidieaanvrager organiseert één activiteit op het gebied van toegankelijkheid. Dit wordt duidelijk vanuit het plan van aanpak.
Eenzaamheid	<ul style="list-style-type: none"> - De subsidieaanvrager borgt het onderwerp eenzaamheid bij het uitvoeren van de activiteiten. - De subsidieaanvrager heeft aandacht voor bewustwording (preventie) en het delen van kennis over eenzaamheid en betreft indien mogelijk vrijwilligers bij zijn aanpak. - De subsidieaanvrager geeft in het plan van aanpak bij zijn aanvraag aan op welke manier hij voorgaande binnen de eigen organisatie oppakt en hoe hij de samenwerking opzoekt met andere partijen om eenzaamheid tegen te gaan. Er zijn meerdere mogelijkheden: bewustwording (preventie), signaleren, activiteiten en bespreekbaar maken, of een combinatie daarvan. - De subsidieaanvrager organiseert minstens één activiteit op het gebied van eenzaamheid. Dit wordt duidelijk vanuit het activiteitenplan.

Betrokkenheid	<p>-De subsidieaanvrager borgt het onderwerp betrokkenheid bij het uitvoeren van de activiteiten. Het gaat hierbij specifiek op het betrekken van doelgroepen die normaliter (binnen de thematiek van de opdracht) moeilijker te bereiken zijn.</p> <p>-De subsidieaanvrager geeft in het plan van aanpak duidelijk aan hoe hij zich inspant om moeilijk bereikbare doelgroepen te betrekken en hoe hij de samenwerking met andere partijen hierin opzoekt.</p>
---------------	---

Afbakening	
Bereik	In deze opdracht gaat het om de ondersteuning aan inwoners van Katwijk die aanvullend is op de professionele ondersteuning (Wijkteam, maatwerkvoorzieningen, Budget Informatie Punt). Het gaat dus niet om de zware problematiek, dat is niet de primaire doelgroep. Maar wel aanbod om hierbij ondersteunend, signalerend en stabiliserend te zijn.
Kaders	
Landelijk	Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp) Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) Participatiewet (P-wet)
Gemeentelijk	Maatschappelijke Agenda Algemene subsidieverordening gemeente Katwijk Coalitieakkoord Uitvoeringsagenda Armoede 2021-2024 en Uitvoeringsagenda Armoede 2025-2028
Budgettair	€ 11.750
Doorlooptijd	4 jaar
Aantal subsidieontvangers	Eén subsidieontvanger